

Generellt remissvar för nybyggnad eller omfattande ändring av friliggande förskola i markplan AG SOSOS

Följande yttrande utgör ett generellt remissvar vid nybyggnad eller omfattande ändring av byggnad som utgörs av friliggande förskola i markplan. Räddningstjänsten har inte tagit del av projektspecifika handlingar utan yttrandet grundar sig på gällande bygglagstiftning och erfarenheter från tillsyn och räddningsinsatser. Vid specifika frågeställningar som inte behandlas i detta yttrande är bygglovshandläggaren välkommen att kontakta Räddningstjänsten för vidare rådgivning.

Angående bygglov

Riskhänsyn

Om detaljplan för aktuell fastighet medger uppförande av förskola har räddningstjänsten normalt inget att erinra gällande riskhänsyn. Eventuella riskreducerande åtgärder som anges i detaljplan måste beaktas vid projektering och uppförande. Om detaljplan inte hanterar riskhänsyn fastän riskkällor, t.ex. farligt gods-led eller industri med farliga ämnen, förekommer nära planerad byggnation kan en riskinventering krävas för att säkerställa att förskolan inte utsätts för en oacceptabel risknivå.

Åtkomlighet för räddningsinsatser

Byggnader ska vara åtkomliga för räddningsinsatser. Vanligen betyder detta att avståndet från körbar väg till byggnadens ingångar inte får överstiga 50 meter. Om åtkomligheten inte kan uppnås via det vanliga vägnätet ska räddningsvägar anläggas, se Boverkets Byggregler för utformning av räddningsvägar eller rådfråga kommunens räddningstjänst.

För att underlätta vid räddningsinsatser rekommenderas också att det finns åtkomlighet för höjdfordon, se vidare under ”Räddningstjänstens erfarenheter”.

Brandvattenförsörjning

I detaljplanelagda områden ska konventionell brandvattenförsörjning via brandposter finnas. Detta ska generellt dimensioneras enligt VAV-norm P 83. För vidare information avseende dimensionering och

placering av brandposter kontakta räddningstjänsten och/eller den lokala VA-entreprenören i din kommun.

Skydd mot brandspridning

Avstånd mellan byggnader ska vara minst 8 meter, vilket även gäller till andra byggnader som sophus, garage och liknande. Motsvarande skydd kan också uppnås via brandklassning av väggar och/eller tak.

Brandskyddsdocumentation och kompetens

En brandskyddsdocumentation enligt BBR ska upprättas av brandsakkunnig som kan påvisa dokumenterad erfarenhet från motsvarande projekt. Brandskyddsdocumentationen ska kvalitetssäkras genom granskning av brandsakkunnig med minst motsvarande kompetens som projektören.

Brandskyddsdocumentationen ska innefatta förutsättningarna för brandskyddets utformning. Bland annat bör byggnadens brandcellsindelning och brandtekniska klasser redovisas samt utrymningsstrategi. I brandskyddsdocumentationen är det lämpligt att inkludera drift- och skötselinstruktioner samt planer för underhåll enligt BBR.

Byggnadstekniskt brandskydd

I detta avsnitt lyfts brandtekniska krav som räddningstjänsten anser är speciellt viktiga att byggherren redovisar i byggprocessen.

Möjlighet till utrymning vid brand

De utrymmen inom vilka personer vistas mer än tillfälligt ska ha tillgång till två av varandra oberoende utrymningsvägar. Dessa får inte utgöras av fönster.

Förskolor ska förses med anordningar för tidig upptäckt och varning i händelse av brand. Detta kan uppnås med lägst brandvarnare. Räddningstjänsten rekommenderar i första hand att förskolor förses med automatiskt utrymningslarm med aktivering via rökdetektorer samt manuella tryckknappar, utfört enligt SBF 110:8. Om brandvarnare väljs rekommenderar räddningstjänsten att dessa är seriekopplade, ”larmar en larmar alla”, samt nätanslutna.

Om dörrar i utrymningsväg låses med nattlås (överlås som endast kan öppnas med nyckel) efter stängning ska dessa vara kopplade över en för lokalen väsentlig funktion, t.ex. belysning eller inbrottslarm, så att ingen kan vistas i lokalen då nattlåset är aktiverat och utrymningsvägen är låst.

Dörrar som används för utrymning ska utformas så att det är möjligt att återvända efter passage, eftersom förskolepersonalen förväntas hjälpa barnen att utrymma.

Skydd mot utveckling och spridning av brand och brandgaser inom byggnader

Förskolan ska delas in i brandceller i lägst brandteknisk klass EI 30 som omfattar maximalt två avdelningar eller andra funktionella enheter, som exempelvis personal- och serveringsutrymmen.

Tillagningskök, soprum, tvättstuga och liknande utrymmen ska avskiljas brandtekniskt på grund av den ökade risken för uppkomst av brand i dessa utrymmen.

Dörrar i brandcellsgräns ska förses med dörrstängare. För att förhindra klämskador på barnens fingrar rekommenderar räddningstjänsten att detta kombineras med klämskydd.

Räddningstjänstens erfarenheter

Anlagd brand är den vanligaste brandorsaken i förskolor och är dessutom den brandorsak som ligger bakom nästan alla storbränder. Anlagda bränder sker vanligen när förskolan är obemannad. Boverkets Byggregler tar inte hänsyn till egendomsskydd gällande brandskydd i förskolor, men räddningstjänsten rekommenderar en högre ambition gällande egendomsskyddet p.g.a. risken för anlagd brand. Räddningstjänsten rekommenderar också dessa förebyggande åtgärder mot skadegörelse och anlagd brand:

- Automatiskt brandlarm med vidarekoppling till räddningstjänsten
- God utomhusbelysning och insyn på skolgården.
- Rörelsestyrd belysning i skrymslen och vrår.
- Värmekameror kopplade till bemannad larmcentral.
- Takfotslarm och brandventiler i takfoten.
- Lösa cykelställ, bänkbord och liknande som kan användas som stegar med mera fastgörs på minst fyra meters avstånd från fasad.
- Sopkärl i plast placeras och låses fast på betryggande avstånd från fasad alternativt förvaras i låst sophus.

Erfarenheter från räddningstjänstens tillsyn visar på att dörrar med dörrstängare i brandcellsgräns ibland ställs upp med kil eller liknande, vilket inte är tillåtet. Om verksamheten kräver att dörren ska stå öppen ska dörren förses med magnetupphängning eller liknande som kopplas till rökdetektorer på båda sidor om dörren.

En annan erfarenhet från räddningstjänstens tillsyn är att dörrar i utrymningsväg med tiden kan försees med vädringsspärrar av olika slag som kan vara svåra att förstå och som i vissa fall kräver tvåhandsgrepp för att kunna öppnas av personalen. Detta bör beaktas vid projektering.

Räddningstjänstens erfarenheter från räddningsinsatser vid bränder i takkonstruktioner visar på ett behov av att kunna ställa upp höjdfordon på sådant sätt att kritiska delar av takkonstruktionen, t.ex. brandcellsgränser på vinden eller gavlarna, kan nås. Detta kräver tillgänglighet och uppställningsplatser. Kontakta räddningstjänsten i din kommun för specifik utformning av dessa.

Generellt förslag till innehåll i kontrollplan för friliggande förskola i markplan avseende brandskydd

Tabellen nedan ska ses som ett förslag. Några av kontrollpunkterna är kanske inte tillämplbara i aktuellt projekt och andra kan med fördel behöva adderas.

Projektering och kontroll av utförandet av det byggnadstekniska brandskyddet

Kontroll avser	Projekteras/ kontrolleras av	Kontroll utförs mot	Kontrollmetod	Resultat, ev. behov av uppföljning och datum
Brandskyddskonsultens kompetens	Byggherre/KA/ SBK	BBR 2:31 ”Projektering och utförande”	Brandkonsult redovisar utbildningsbakgrund och relevant erfarenhet	
Att brandskydd utfört genom analytisk dimensionering verifieras i erforderlig omfattning (ex. Fläkt i drift vid brand)	KA/SBK, vid behov med stöd av fristående sakkunnig kontrollant.	BBR 5:112 och BBRAD-Analytisk dimensionering av brandskydd	Genomgång/granskning av handlingar	
Upprättande av brandskyddsbeskrivning och brandritningar (bygghandling)	Byggherre/KA/SBK	BBR 5:12 ”Dokumentation”	Handlingar efterfrågas och granskas	
Utvändig åtkomlighet för räddningsinsatser	Landskapsarkitekt/ byggbesiktningsman/ brandkonsult	Den i brandskydds- dokumentationen fastställda nivån. Se även önskemål i detta yttrande.	Genomgång av handlingar och kontroll på plats.	
Brandskyddsbeskrivning inarbetad i övriga bygghandlingar	Teknikkonsulter och arkitekt för in föreskrivet brandskydd i handlingar och brandkonsult granskar.	Omfattar samtliga för projektet tillämpliga krav i avsnitt 5 ”Brandskydd” i BBR.	Granskning av handlingar	

UTKAST

Kontroll av utförandet av det byggnadstekniska brandskyddet av brandkonsult. Slutintyg brand samt relationshandlingar av brandskyddsdokumentation och brandritningar upprättas.	Brandkonsult med uppföljning av KA och SBK	Omfattar samtliga för projektet tillämpliga krav avsnitt 5 ”Brandskydd” i BBR.	Genomgång av handlingar och kontroll på plats.	
---	--	--	--	--

Kontroll avser	Kontrolleras av	Kontroll utför mot	Kontrollmetod	Resultat, ev. behov av uppföljning och datum
Tillgång till utrymningsväg	Brandkonsult	Krav i brandskyddsdokumentation utgående från BBR 5:32 och 5:322	Genomgång av handlingar och kontroll på plats	
Utrymningslarm	Elbesiktningsman/ brandkonsult	Krav i brandskyddsdokumentation angående utrymningslarm alternativt brandvarnare	Genomgång av handlingar och kontroll på plats. Uppföljning av entreprenörens egenkontroller från funktionskontroll	
Brandcellsindelning	Samtliga besiktningsmän/ brandkonsult	Krav i brandskyddsdokumentation och på brandritningar utgående från BBR 5:53 ”Brandcellsindelning” och BBR 5:545 ”Verksamhetsklass 5A” OBS! Fler underavsnitt i BBR kap. 5:5 reglerar brandcellsindelning	Genomgång av handlingar och kontroll på plats. Uppföljning av entreprenörens egenkontroller.	
Skydd mot brandspridning mellan byggnader	Brandkonsult	Krav i brandskyddsdokumentation och brandritningar utgående från BBR 5:61 ”Allmänt” och BBR 5:62 ”Taktäckning”	Genomgång av handlingar och kontroll på plats.	
Invändig åtkomlighet för räddningsinsatser	Brandkonsult	Krav i brandskyddsdokumentation och brandritningar utgående från BBR 5:722 ”Tillträdesväg”	Genomgång av handlingar och kontroll på plats.	
Bärförmåga vid brand	Byggbesiktningsman/ brandkonsult	Krav i brandskyddsdokumentation utgående från EKS	Genomgång av handlingar och kontroll på plats.	